	Основни принципи експерименталног рада
20.11.2023.	Принципи и проблеми огледа у пољопривреди. Увод у R и RStudio. Инсталација за R: https://cran.rstudio.com/bin/windows/ Инсталација за RStudio: https://download1.rstudio.org/electron/windows/RStudio-2023.09.1-494.exe Напомена: Инсталације су дате за оперативни систем Microsoft Windows Прво инсталирати R, а затим RStudio.
27.11.2023.	Предавања: Случајни блок-систем и латински квадрат https://milospetrovicphd.github.io/OPERISP/01 . Poglavlje-4- Principi i problemi ogleda u poljoprivredi.pdf Вежбе: Случајни блок-систем (5 Complete Block Designs) https://stat.ethz.ch/~meier/teaching/anova/block-designs.html и латински квадрат. (5.4 Outlook: Multiple Block Factors, Latin Square) https://stat.ethz.ch/~meier/teaching/anova/block-designs.html
04.12.2023.	Предавања: Факторијални огледи https://milospetrovicphd.github.io/OPERISP/03_Poglavlje-10- Faktorijalni_ogledi.pdf https://milospetrovicphd.github.io/OPERISP/03_Poglavlje-10- Faktorijalni_ogledi.pdf Вежбе: Факторијални огледи (4. Factorial Treatment Structure) https://stat.ethz.ch/~meier/teaching/anova/factorial-treatment- structure.html
11.12.2023.	Предавања: Здруживање, план подељених парцела и делимични факторијални огледи https://milospetrovicphd.github.io/OPERISP/04_Poglavlje-11-Zdruzivanje_plan_podeljenih_parcela_i_delimicni_faktorijalni_ogledi.pdf Вежбе: Здруживање, план подељених парцела (7. Split-Plot Designs) https://stat.ethz.ch/~meier/teaching/anova/split-plot-designs.html

	и делимични факторијални огледи
	(8. Incomplete Block Designs)
	https://stat.ethz.ch/~meier/teaching/anova/incomplete-block-
	<u>designs.html</u>
18.12.2023.	Предавања:
	Анализа коваријансе
	https://milospetrovicphd.github.io/OPERISP/05_Poglavlje-14-
	Analiza_kovarijanse.pdf
	Вежбе:
	Анализа коваријансе
	(2.5 Adjusting for Covariates)
	https://stat.ethz.ch/~meier/teaching/anova/completely-randomized-
	<u>designs.html</u>
25.12.2023.	Предавања:
	Неки методи у испитивању реакције у функцији фактора
	https://milospetrovicphd.github.io/OPERISP/06_Poglavlje-16-
	Neki_metodi_za_ispitivanje_reakcije_u_funkciji_faktora.pdf
	Вежбе: биће додато!
	Информациони системи у пољопривреди
	Линк до књиге:
	http://polj.uns.ac.rs/sites/default/files/udzbenici/Precizna%20poljoprivreda%20-
	%20Kosti%C4%87%20Marko%20kona%C4%8Dno.pdf
	%20Kosti%C4%87%20Marko%20kona%C4%8Dno.pdf Линк до практикума:
	%20Kosti%C4%87%20Marko%20kona%C4%8Dno.pdf Линк до практикума: http://polj.uns.ac.rs/sites/default/files/udzbenici/Praktikum-sa-CIPom.pdf
	%20Kosti%C4%87%20Marko%20kona%C4%8Dno.pdf Линк до практикума: http://polj.uns.ac.rs/sites/default/files/udzbenici/Praktikum-sa-CIPom.pdf Инсталација програма QGis за оперативни систем Microsoft
	%20Kosti%C4%87%20Marko%20kona%C4%8Dno.pdf Линк до практикума: http://polj.uns.ac.rs/sites/default/files/udzbenici/Praktikum-sa-CIPom.pdf Инсталација програма QGis за оперативни систем Microsoft Windows:
	%20Kosti%C4%87%20Marko%20kona%C4%8Dno.pdf Линк до практикума: http://polj.uns.ac.rs/sites/default/files/udzbenici/Praktikum-sa-CIPom.pdf Инсталација програма QGis за оперативни систем Microsoft Windows: https://qgis.org/downloads/QGIS-OSGeo4W-3.28.13-1.msi
08.01.2024.	%20Kosti%C4%87%20Marko%20kona%C4%8Dno.pdf Линк до практикума: http://polj.uns.ac.rs/sites/default/files/udzbenici/Praktikum-sa-CIPom.pdf Инсталација програма QGis за оперативни систем Microsoft Windows: https://qgis.org/downloads/QGIS-OSGeo4W-3.28.13-1.msi Увод у информационе системе, GPS.
15.01.2024.	%20Kosti%C4%87%20Marko%20kona%C4%8Dno.pdf Линк до практикума: http://polj.uns.ac.rs/sites/default/files/udzbenici/Praktikum-sa-CIPom.pdf Инсталација програма QGis за оперативни систем Microsoft Windows: https://qgis.org/downloads/QGIS-OSGeo4W-3.28.13-1.msi Увод у информационе системе, GPS. Детектори и извршиоци. Сензорско мерење особина земљишта.
15.01.2024. 22.01.2024.	%20Kosti%C4%87%20Marko%20kona%C4%8Dno.pdf Линк до практикума: http://polj.uns.ac.rs/sites/default/files/udzbenici/Praktikum-sa-CIPom.pdf Инсталација програма QGis за оперативни систем Microsoft Windows: https://qgis.org/downloads/QGIS-OSGeo4W-3.28.13-1.msi Увод у информационе системе, GPS. Детектори и извршиоци. Сензорско мерење особина земљишта. Сензорско мерење особина усева.
15.01.2024. 22.01.2024. 29.01.2024.	%20Kosti%C4%87%20Marko%20kona%C4%8Dno.pdf Линк до практикума: http://polj.uns.ac.rs/sites/default/files/udzbenici/Praktikum-sa-CIPom.pdf Инсталација програма QGis за оперативни систем Microsoft Windows: https://qgis.org/downloads/QGIS-OSGeo4W-3.28.13-1.msi Увод у информационе системе, GPS. Детектори и извршиоци. Сензорско мерење особина земљишта. Сензорско мерење особина усева. Сензорско мерење приноса на жетвеним површинама.
15.01.2024. 22.01.2024.	%20Kosti%C4%87%20Marko%20kona%C4%8Dno.pdf Линк до практикума: http://polj.uns.ac.rs/sites/default/files/udzbenici/Praktikum-sa-CIPom.pdf Инсталација програма QGis за оперативни систем Microsoft Windows: https://qgis.org/downloads/QGIS-OSGeo4W-3.28.13-1.msi Увод у информационе системе, GPS. Детектори и извршиоци. Сензорско мерење особина земљишта. Сензорско мерење особина усева. Сензорско мерење приноса на жетвеним површинама. ISOBUS стандард комуникације. Технологија просторно
15.01.2024. 22.01.2024. 29.01.2024.	%20Kosti%C4%87%20Marko%20kona%C4%8Dno.pdf Линк до практикума: http://polj.uns.ac.rs/sites/default/files/udzbenici/Praktikum-sa-CIPom.pdf Инсталација програма QGis за оперативни систем Microsoft Windows: https://qgis.org/downloads/QGIS-OSGeo4W-3.28.13-1.msi Увод у информационе системе, GPS. Детектори и извршиоци. Сензорско мерење особина земљишта. Сензорско мерење особина усева. Сензорско мерење приноса на жетвеним површинама. ISOBUS стандард комуникације. Технологија просторно прилагодљиве апликације VRT. Просторно прилагодљиво ђубрење.
15.01.2024. 22.01.2024. 29.01.2024.	%20Kosti%C4%87%20Marko%20kona%C4%8Dno.pdf Линк до практикума: http://polj.uns.ac.rs/sites/default/files/udzbenici/Praktikum-sa-CIPom.pdf Инсталација програма QGis за оперативни систем Microsoft Windows: https://qgis.org/downloads/QGIS-OSGeo4W-3.28.13-1.msi Увод у информационе системе, GPS. Детектори и извршиоци. Сензорско мерење особина земљишта. Сензорско мерење особина усева. Сензорско мерење приноса на жетвеним површинама. ISOBUS стандард комуникације. Технологија просторно прилагодљиве апликације VRT. Просторно прилагодљиво ђубрење. Просторно прилагодљива обрада земљишта, сетва, примена
15.01.2024. 22.01.2024. 29.01.2024. 05.02.2024.	%20Коsti%C4%87%20Marko%20kona%C4%8Dno.pdf Линк до практикума: http://polj.uns.ac.rs/sites/default/files/udzbenici/Praktikum-sa-CIPom.pdf Инсталација програма QGis за оперативни систем Microsoft Windows: https://qgis.org/downloads/QGIS-OSGeo4W-3.28.13-1.msi Увод у информационе системе, GPS. Детектори и извршиоци. Сензорско мерење особина земљишта. Сензорско мерење особина усева. Сензорско мерење приноса на жетвеним површинама. ISOBUS стандард комуникације. Технологија просторно прилагодљиве апликације VRT. Просторно прилагодљиво ђубрење. Просторно прилагодљива обрада земљишта, сетва, примена хербицида и фунгицида.
15.01.2024. 22.01.2024. 29.01.2024.	%20Коsti%C4%87%20Marko%20kona%C4%8Dno.pdf Линк до практикума: http://polj.uns.ac.rs/sites/default/files/udzbenici/Praktikum-sa-CIPom.pdf Инсталација програма QGis за оперативни систем Microsoft Windows: https://qgis.org/downloads/QGIS-OSGeo4W-3.28.13-1.msi Увод у информационе системе, GPS. Детектори и извршиоци. Сензорско мерење особина земљишта. Сензорско мерење особина усева. Сензорско мерење приноса на жетвеним површинама. ISOBUS стандард комуникације. Технологија просторно прилагодљиве апликације VRT. Просторно прилагодљиво ђубрење. Просторно прилагодљива обрада земљишта, сетва, примена хербицида и фунгицида. Управљање информацијама у прецизној пољопривреди. Рад са
15.01.2024. 22.01.2024. 29.01.2024. 05.02.2024.	%20Коsti%C4%87%20Marko%20kona%C4%8Dno.pdf Линк до практикума: http://polj.uns.ac.rs/sites/default/files/udzbenici/Praktikum-sa-CIPom.pdf Инсталација програма QGis за оперативни систем Microsoft Windows: https://qgis.org/downloads/QGIS-OSGeo4W-3.28.13-1.msi Увод у информационе системе, GPS. Детектори и извршиоци. Сензорско мерење особина земљишта. Сензорско мерење особина усева. Сензорско мерење приноса на жетвеним површинама. ISOBUS стандард комуникације. Технологија просторно прилагодљиве апликације VRT. Просторно прилагодљиво ђубрење. Просторно прилагодљива обрада земљишта, сетва, примена хербицида и фунгицида.

Литература за предавања:

- 1. Стеван Хаџивуковић, *Статистички методи*, Друго проширено издање, Пољопривредни факултет, Универзитет у Новом Саду, Нови Сад, 1991.
- 2. Марко М. Костић, *Прецизна пољопривреда*, Универзитет у Новом Саду, Пољопривредни факултет, Нови Сад, 2021.

 http://polj.uns.ac.rs/sites/default/files/udzbenici/Precizna%20poljoprivreda%20-%20Kosti%C4%87%20Marko%20kona%C4%8Dno.pdf

Литература за вежбе:

- 1. Павел Бенка, Атила Бездан, *Географски информациони системи*, практикум, Универзитет у Новом Саду, Пољопривредни факултет, Нови Сад, 2016. http://polj.uns.ac.rs/sites/default/files/udzbenici/Praktikum-sa-CIPom.pdf
 - 2. https://ggis.org/en/site/forusers/trainingmaterial/index.html
 - 3. https://docs.qgis.org/3.22/en/docs/
 - 4. https://docs.qgis.org/3.22/en/docs/user_manual/

Ако будемо користили још нешто од литературе, проширићемо листу.

Консултације

Консултације се могу обављати у два термина недељно по два сата, различитим данима, један термин је за консултације путем електронске поште.

Консултације путем електронске поште: понедељком од 17.00 до 19.00 часова, питања слати на имејл адресу: milos.petrovic.phd@gmail.com

Консултације непосредно се одржавају према договору, заказати имејлом: milos.petrovic.phd@gmail.com

Начин полагања испита

Први колоквијум

На првом колоквијуму се може освојити максимално 10 поена, **минималан потребан број поена да би се Први колоквијум положио** је 51% од максималног броја поена који колоквијум носи, односно **5,1 поен**.

Градиво за Први колоквијум се тиче основних принципа експерименталног рада.

Први семинарски рад

На првом семинарском раду студент може освојити максимално 10 поена. Први семинарски рад се ради на неку од тема:

- 1. Случајни блок систем;
- 2. Латински квадрат;
- 3. Факторијални огледи;
- 4. План подељених парцела;
- 5. Делимични факторијални огледи;
- 6. Анализа коваријансе;
- 7. Неки методи за испитивање реакције у функцији фактора.

Други колоквијум

На другом колоквијуму се може освојити максимално 10 поена, **минималан потребан број поена да би се Други колоквијум положио је** 51% од максималног броја поена који колоквијум носи, односно **5,1 поен**.

Градиво за Други колоквијум се тиче информационих система у пољопривреди.

Други семинарски рад

На другом семинарском раду студент може освојити максимално 10 поена. Други семинарски рад се ради на неку од тема:

- 1. Детектори и извршиоци;
- 2. Сензорско мерење особина земљишта;
- 3. Сензорско мерење приноса на жетвеним површинама;
- 4. ISOBUS стандард комуникације;
- 5. Технологија просторно прилагодљиве апликације VRT;
- 6. Просторно прилагодљиво ђубрење;
- 7. Просторно прилагодљива обрада земљишта, сетва, примена хербицида и фунгицида;
- 8. Управљање информацијама у прецизној пољопривреди;
- 9. Рад са подацима у прецизној пољопривреди;
- 10. Речник прецизне пољопривреде.

Активност на предавањима

На основу активности на предавањима студент може освојити максимално 5 поена.

Активност на вежбама

На основу активности на вежбама студент може освојити максимално 15 поена.

Полагање испита

Предавања, вежбе, први и други колоквијум, први и други семинарски рад спадају у предиспитне обавезе. Студент који је испунио сваку од ових обавеза, остваривањем минималног потребног броја поена, стиче право да приступи полагању завршног испита. Завршни испит се полаже писмено. На завршном делу испита студент може освојити максимално 40 поена. Градиво за завршни део испита се тиче теоријског дела градива.

Студент који је испунио предиспитне обавезе и положио завршни део испита добија оцену сходно оствареном укупном броју поена. Оцена се добија на основу укупног броја поена сходно правилнику:

Од 51 до 60 – 6 (шест)

Од 61 до 70 – 7 (седам)

Oд 71 до 80 - 8 (осам)

Од 81 до 90 – 9 (девет)

Од 91 до 100 – 10 (десет)

У Крушевцу, 30.09.2023.

Предметни наставник

др Милош 3. Петровић, ванредни професор